

HIRDETMEÉNYEK.

előzetes pénsek és a hirdetés körüli panaszok valamint a lap szerkesztéséről és illő minden körülmények intézőndők.

Bármentetlen levelek csak ismert kzeketől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Kiíratási díj:

Helyben hához hordva vagy más postán küldve

Table with subscription rates: Egész évre 10 ft., Félévre 5 ft., Negyedévre 2 ft. 50 kr., Egy hónapra 1 ft. 50 kr.

Hirdetési díj:

öt-hasábospétisors egyszeri beiktatásáér: 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilatkozat 4 hasábospétisorsért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ajdóság sora 50 krajosár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Szombat, Augusztus 30.

167. szám.

Következtetések.

Most, hogy II. Vilmos császár hazatért oroszországi látogatásából, összevetnünk a nyilvánosságra került jeleket s az ezekhez fűzött kommentárokat...

Regisztráljuk, tehát, mi is, hogy a Vilmos császár második látogatása Oroszországban, sokkal lanyhább volt az elsőnél...

Nem, mintha az ünnepélyes fogadásoknak, a pompás lakomának, demonstratív felvonulásoknak és manővereknek, meg a két uralkodó diplomatiai segédei kölcsönös kihallgatásainak és négyszemközti tanácskozásainak szíkjében lettek volna. Ezekből, bizony, bőven kijutott valamennyi részvevőnek s ellehet képzelnünk, milyen nagy alvásokot végeztek a szereplők a válás után, tulfeszített idegeik rehabilitálására.

De mindez, úgy tetszik nekünk, csak külsőség és látszat. Sokkal jobban megközelítjük a lényegét, ha azt újítjuk fel emlékeztetünkben, hogy a német császárt váró orosz félhivatalosok milyen vérmes reményeket fűztek, előre, a találkozáshoz Oroszország balkán-félszigeti prestige-e

helyreállításának javára és monarchiánk rovására; és ha, e mellett, ráemlékszünk arra is, hogy mennyire siettek a német collegák annak hangoztatásával, hogy a hármasszövetség szilárdabb, mint valaha s nem Oroszország az, a melynek kedveért ezen változás történhetnék.

Az első kézszoritás, tehát, kellő grace szal és édeskés mosolyok kíséretében, de épen nem nagy melegséggel történt meg.

Az orosz lapoknak is került azonban, kedvező alkalmuk e német kedveskedés hasonló viszonzására.

A „Post“ kockkázta meg annak a reményének kifejezését, hogy a német-orosz viszonyok bizalmasabbá válásától várni lehet az általános lefegyverkezés elkövetkezését és fokozatos keresztültvitelét. Nosza, sietett a Novoje Vremja és kamatosztól vizsgálta a kölcsönt, kifejtve, hogy Oroszországnak minden oka megvan arra, hogy a legnagyobb bizalmatlansággal tekintsen a keserű gunnyal u. n. békeliga felé s ennek vezérére, Németországra, mert épen e szövetségnek s különösen két határos tagjának: a német birodalomnak és monarchiáknak, kell tulajdonítani Oroszország egész hadi készülődését és óriási seregeinek, táborhelyeinek a nyugati határokon való koncentrálását. Első sorban, tehát, vonja le az orosz lap conclusiáját, Németországnak kellene a lefegyverkezést kezdeményezni, mert Oroszország, szerinte, nem kockázathatja meg, hogy magát, a hármasszövetség óriási hadkészülttségével szemben védtelen állapotba helyezze.

Szóval, a régi nóta: te kezdted, te hagyd félbe — mire a másik: én csak folytattam, a mire provokáltál, szűnj meg kihívással. én is követem példád. Azt, persze, egyik sem akarja tudni, hogy a két fél közösen egy dologban állapodik meg egyszerre is kezdheti mindkettő a magára vállalt munkarészt.

Denique, a épen nem mondhatjuk is, hogy feszültebb, de bizony azt sem, hogy bizalmasabb a viszony Német- és Oroszország között most, mint volt az első találkozás alkalmával.

A közigazgatási reform. A „Pol. Corr“ budapesti levelezője megczáfolván az ellenzéki lapok híresztelését, mintha a közigazgatási reform kérdésében a szabadelvűpártban véleményeltérések és vizályok merültek volna fel, hangsúlyozza, hogy a közigazgatási reform ügye már túl van az előtanulmányok stadiumán. Szapáry Gyula gróf terjedelmes memorandumot dolgozott ki, a mely a reform egészét öleli fel. A miniszterek, a kiknek a memorandum már kezükben van, legközelebb összegyűlnek, hogy a memorandum foglalt felett tanácskozzanak. Ezen kívül készen van már a törvényhatóságoknak, illetve a megyéknek állami közegek által való közigazgatását részletező terjedelmes törvényjavaslat is. A községekre és a szab. kir. városokra később kerül a sor. Így a kormány abban a helyzetben lesz, hogy ez ügyben az országgyűlést tájékoztathassa és már konkrét munkálatot is terjeszthet be.

Ábrányi látogatása Bismarknál. Ábrányi Emil közlése, hogyan folyt le a találkozás és beszélgetése Bismarckkal. Minthogy titkárnak adta át névjegyet és Bismark Vilmos levelét, melyet a titkártól nem kapott vissza. Midőn Bismarck visszatérése után a kastélyba ment, hogy bejelentse magát, Bismarckot a kastély előtt levő nagy fa alatt találta. Ábrányi megmondta nevét, kérve a kegyet, hogy néhány percig tisztelegessen. Bismarck némán a közelében álló székre mutatott. Ekkor vette észre Ábrányi Bismarck Herbertet, ki atyja intésére szivarral kínálta meg. Ezután körülbelül 10-15 percig társalgott Bismarckkal. Ezután előadja Ábrányi, hogy midőn Bismarck demitije után Kissingenben járt, nem juthatott Bismarckhoz. Ábrányi kijelentette, hogy ha indikreziójával, melyet beismert és melyet sajnál, megbántotta Bismarckot, mondhatja Bismarck, hogy nem ismeri őt; ha jelentkezési módját nem tekinti bejelentésnek, mondhatja azt is, hogy nem volt neki bejelentve; ha azt, hogy egy fa alatt találva közeledett hozzá, nem tekinti fogadásnak, mondhatja, hogy fogadta

öt; — de azt sem Bismarck, sem senki a világon nem mondhatja, hogy Bismarck nem beszélt vele Schönhausenben. A hibát mint zsurnaliszta követte el, de ennek odiuma benne a képviselőt sújtotta s levoaja ez esetből a konsekvenciát azzal, hogy bejelentí képviselőségéről való lemondását.

Az osztályorsjáték életbeléptetésére vonatkozó hírek még koraiak, a ministerium még nem is foglalkozott érdemileg e kérdéssel és nem is valószínű az osztályorsjáték megvalósítása, mert illetékes ellenzői is vannak.

„Erdélyrészi függetlenségi párt“ lesz a czimo annak a pártnak, melyet Ugron Gábor holnap fog megalapítani Kolozsvárott. Az ülésen Ugron Gábor a közösiügyes politikáról, Bartha Miklós az állami adminisztráció ellen fog beszélni. — Az új párt elnöke, a mely azonban alig fog 3-4 tagnál többet számlálni, Ugron Gábor lesz. — Ugron szept. 14-én Aradon kezdi meg az akciót az közigazgatás államosítása ellen.

Külföld.

A szerbek és monarchiák. Epületes hírt jelentenek ismét Belgrádból. A szerb kormány egy rendeletben megszegte a monarchiákkal 1884-ben kötött egyezményt, melyben Szerbia annak fejében, hogy gabonáját a kereskedelmi szerződés szerinti vámnál felével olcsóbban hozhatja be monarchiákba, a Fiuméből és Triesztből érkező idegen szállítmányokat is monarchiákból eredőknek deklarálta. Az egyezményt a radikális kormány is elismerte s eddig meg is tartá, sőt Gruies tábornok külügyminiszter külön jegyzékben is konstalálta ezt. A belgrádi hivatalos lap tegnapi száma azonban olyan rendeletet közöl, mely szerint, szept. 1-étől fogva a Fiuméből és Triesztből érkező, de külföldről eredő szállítmány mellé a feladás eredeti szállítólevele melléklendő, vagy pedig a triestzi és fumei szerb konzulság hitelesítése. Ez a rendelet nyílt szerződés-szegés s nem érdektelen, hogy ép aznap jelent meg, melyen Bécsben a szerb pénzügyminiszter gróf Kálnoky külügyminisztert a szerb radikálisok barátságos érzelmeiről igyekezett meggyőzni. Azóta újabb jellemző esetet is jelentenek Belgrádból. A szerb kabinet nemcsak

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

É É S Ó !

Férfi a leánynak lázas ajkkal mondta: Hogy érte ég szive, lelke hozzá vonja — De hiába mondta, az csak el nem hitte Mosolygott az ajka, s utja tova vitte.

Virágokat lenget egy siron a szellő Gyászba öltözött lány sirhoz gyakran eljő — Hullámos hajával a sirt betakarja S úgy ömlik a könnye, vonaglik az ajka — S sóhaj kél a sirtől, fájó, szívet tépő: Késő, minden késő!

Vértesi Gyula.

Szegedi történetek.

Ujlaki Antaltól.

I.

Vesztett pör.

Legnagyobb szédelő az idő. Látszólagos semítveése csak ámitás, láthatatlan kezekkel örökösen munkálkodik, örül, rombol, pusztít. Czilike kisasszony folyton azt a kezét keresi, azt a kezét, a mely anyagilag megfoghatóan nem létezik, keresi mégis, hogy odarohanjon hozzá, térdreborulva előtte, ölelje csókolja könyörgéssel, imádással tartsa vissza, hogy ne még! Oh ne fossa meg az ifjuság búbjától, ne rabolja meg kincsétől, mert mi marad a Czilikének, ha elveszik tőle a fiatal-ságát...

Tompa fájdalommal szüzei zavaros szeméit a tükörbe; nézi arcát, melyről az örümtelen sivár élet leseperte a kedvesesség zománczát, varázsát; haját, melyet megritkítottak az egymásután lepergő évek... Czilike kisasszony úgy érzi magát mint aki ki van rabolva. Ő még hajadon, ő még élvezni szeretné az életet, még elég fiatal, csak 26

éves, hiszen a férfiak ilyenkor élik életük virágát és ő már lemondjon mindenről?...

Először csak berzenkedik, mint a szárny-szegett galamb, de ezután a fájdalom mind jobban ránehezedik agyára... Milliő kérdés mint milliő tűzszikra csapkod ki a lobogó agyból.

Mért van ez így? Mért volt olyan boldog? De ha okosabb, akkor azt mondják az emberek, hogy rosz...

Ő bizott, ő várt, csalódott, s vén leány lett belőle.

Azt kérdezi most az ügyvéd úrtól, hogy Albertúrát „csalás büntette“-ért nem lehetne-e börtönre itélni?

Az ügyvéd tagadólag rázza bozontos fejét, még hozzá kaczag is a neveletlen, szivtelen fiskális s teli szájjal vágja ki a kemény szavakat:

— Tudja, nincs rá paragrafus. Menjen, keressen más völegényt.

— De most már nem vagyok gyerek, most már nem találok, — siránkozik a vén leány.

— Hát mért nem nézett utána eddig? Hiszen szép volt! Emlékszem. Milyen aranyos arc, milyen haj, milyen karok?

— Ugy-e, ugy-e? — pityergett tovább a vén leány.

Kopottas csipkeköpenyét gigombolja s kebléből kis miniatúr képet vesz ki.

— Nézze, ügyvéd ur, ez voltam én 8 év előtt s nézzen meg most... Ugy-e megváltoztam. Ugy-e nagyon? Nézze, milyen szép voltam! Jó módban élhetnék most. De ő reá vártam. Csalogatott. Én hittem neki, mert szerettem.

— Azt akarja, hogy bezárjuk...

— Igen.

— De hát abból semmi sem lehet. Ne mondja senkinek, hogy egy fiatal ember megcsalta...

A leány megrezsent s szinte sértődve kiáltott föl:

— Miért?

— Titkolja el, azt tanácsolom...

— Ilyen tanácsot ad az ügyvéd ur egy szegény leánynak.

— Most már komolyan beszélék. Lássá, ha elmondja az embereknek, hogy magát megcsalták, kinevetik...

— Hát nevensenek.

— Nemcsak kinevetik, hanem meg is vetik...

Az ijedtségtől erősen dobogó szívéhez kapott az elspadt vén leány s vonagló ajka azt hűrgötte:

— Most már értem... Értem... Az emberek én reám dobják a követ, én reám, a gyöngye nőre, míg ő, az erős, a független férfiú tovább haladhat utján...

II.

Kvitt.

[Egy kis etnográfia.]

A ködmönös, aki valóságos Herkules, az üstökénél fogva egy ezingár, bolygószemű cigányt tol maga előtt, a ki remegő sovány karjával a derakához szorítja féltett hegedűjét.

A ködmönös vastag bajusza eltávolodik a szakállától s a kettős szürös sövény közül ily hangok robbannak el:

— A csontodat töröm össze ha nem fizetsz!..!

E szavakra a bikanyakon haragosan megrázódik a zsirpecséses kalappal félig befűdött vaskos fej s a két díozsem, mint két fagyutyertya lánjja, rápislogott az összekuporodott szegény cigány arcára, mely sárga volt, mint a viasz.

A cigány megunva a görnyedezést, föl emelte a fejét s sopánkodó, könyörgő hangon nyögte:

— Jaj, az életemnek kegyelmezzen...

— A pénzem fizess ki, az életedet tartsd meg, annak ugy is csak te vetted hasznát.

Összeverte a ködmönös a bokáját, össze

jóvábagyta a Velika Serbia (Ó-szerbia) című újonnan alakult egyület, hanem azt is kitérte, hogy ezt az együletet anyagilag fogja támogatni. Az egyesült Dal-macziát, Horvát- és Szlavonországot és a Bá-nátot Szerbia kiegészítő részének tekintik s a szerb irredentát lépteti életbe. Bevallott azé-ja az, hogy ugy ezen területeken, mint különösen Boszniában és Hercegovinában elégi letlenséget szíttson s a kedélyeket felizgassa Ausztria-Magyarország ellen.

A debreczeni dalegylet nagy-bányai utja.

— Saját tudósítónktól. —

Dalegyletünk szerdán 27-hajnalban in-dult utra, hogy részt vegyen egy Nagy Bá-nyán tartandó jótékony czélú hangversenyen.

Utja közben, igen kellemesen lepték meg őket a szatmáriak, hol az érkezéket nagykö-züség, élén Kótai Lajossal fogadta. Beszédében igen szépen ecsetelte azt a szivélyes testvéri viszonyt mely a két dalegylet kö-zött fenn áll. Elmondta hogy a szatmári da-legyületet a debreczenihez nemcsak a leg-kedvesebb visszaemlékezések képei csatolják, de köti olyan mélyen érzett tisztelet és ro-konszenv is, mely a kettő közt a barátságot évek óta a legbensőbbé tette és hosszú idő-ke biztosítja. Így érez Szatmár is Debreczen, a magyar alföld szíve iránt.

A szives figyelmet az utazók részéről Harmath Gergely a debreczeni dalegyesület alelnöke köszönte meg; aztán bevonultak a II. oszt. váróterembe, hol díszes terítékek mellett kitűnő villásreggeli, jó bor és sör várta a meglepetteket. — Vidáman telt el a néhány perczel megtöltött félórás pihenési idő, mely alatt a debreczeniek jelszavok elnékelésében mutatták be a gyönyörű hanganyagot, melynek e dalárda mindig annyira bőviben volt. Fűszerezte a rövid ideig tartó mulat-ságot Kerekes Sámuel marosvásárhelyi polgári isk. tanár, hirneves verselő, kihalt három fel-köszöntője közül az elsővel a a szatmári da-lárdát, a másodikikkal Kiss Gerdeon főkapitányt, a harmadikkal Nagy Hugó állomásí főnököt — már kinn a pályateren tisztelte meg A harmadik felköszöntő előtt már harmat csen-gettek s csakugyan indulni kellett.

Szatmári barátainktól elbucszva, e kel-lemes meglepetés behatása alatt érkezünk Nagybányára. Hol a város intelligenciája és nagyszámú közönség, késedelmünkön is ag-gódva várakozott reánk.

Kiszálláskor, midőn már a zene és éljen-zés elhallgattak, városi tisztí főügyész Nyirő Sándor következő beszéddel üdvözölt:

Tekintetes alelnök ur!
Mélyen tisztelt uraim!
Üdvözlöm Önöket Nagybánya városának és közönségének nevében!

Üdvözlöm Önöket az édes viszontlátás melegségével; ugy is mint barátainkat; ugy is, mint szövetségeseinket; ugy is, mint a magyar dal bivatott bajnokait.

Mert kedvesek Önök nekünk, mint ba-rátaink az érzelmeik és hazafiság közönségé-nél fogva, kedvesek mint szövetségeseink, a Debreczenben, 1886-ik évi kirándulásunk al-kalmával irásban is megpecsételt s a két vá-ros levéltárában őrzött szövetség-leveleinknél fogva; de legkedvesebbek, mint a magyar dal apostolai, a kik győzelemmel koszoruzott zászlójukat fenlobogtatta — érezzük — azért jöttek most közeink, hogy bennünket, a ma-gyarságnak a keleti Kárpátok aljában, idegen

ütögette a tenyerét, mint a czintányért szo-kás, és bár recsegő hangon, de bolond, bána-tos vad kedvvel, elkezdett danolni, táncolni, majd kirukta a lába alól a földet.

Végre meg is ölelte, össze-vissza csó-kolgatta a fiúros morét s a ködmön bélésséből kikerült a püstös bugyelláris s mire a hajnal fölöttség, szép muzsikaszóra bizony a töke is az interes után ment.

Reggel az anyjuk számon kéri:
— Hát hallja kelmed, fizetett-e a cigány?

A ködmönös ugy tesz, mintha siket volna s csak a lába körül settenkedő kuvaszon rug egyet, hogy az keserves vonítással ered neki a végtelen mindenségnék.

Apróságok.

A n g y a l.

— Barátom, ez a Vilma valóságos angyal
— Ugyan eredj már, hisz látod hogy festve van.

— Persze! hát láttál már olyan an-gyalt, a ki nincs festve.

R ü v i d l á t á s.

— Mi a rövidlátás legkeletűsabb pél-dája?
— Az, hogyha valaki az elefántot is na-gyító üveggel nézi.

H e l y e s e n é r t e t t e.

S z o b a l e á n y: Mit tegyék a kedve-sem azt írja, hogy legbarátságos abban vála-szoljak levélre — és még csak egy sonkát sem kaphatok az egész házban.

népelem között lakó előőrseit, missiónk fel-séges tudatában megerősítsenek, fellelkesítse-nek, kitartásra buzdítsanak; s hogy a magyar dal hatalmával, idegen ajku honfitársaink között, nemzetünknek barátokat, a magyar műveltségnek és a magyar géniuszának fízsteletet hódítsanak

Isten hozta Önöket!
A rendelkezésre álló magán fogatokon történt a bevonulás s a piros pántlikásokat utozán és ablakokban várakozó nép tömeg lelkesülten éljenezte.

Estig az idő, szivélyes ismerkedésekkel, látogatásokkal telt el, s este 8 órakor a Ka-szinó díszes kert helyiségében volt a hang-verseny.

Nagybánya városnak igen szép intelli-genciája van, különösen högyei, feltűnően szépek. Hát ilyen szép közönséggel telt meg a különben elég tágas helyiség, daczára az igen hűvös estének.

A hangverseny helyiségébe zászló-salut testületileg bevonuló dalárdát Stoll Gábor kir. közigazgató, a kaszinó elnöke igen szép beszédben üdvözölte.

Itt még egy meglepetés várt dalárainkra. Az első darab elénkésése után két kis fehér ru-bábaöltözött leányka Palmer Irén és Torday Mikike gyönyörű koszorúval léptek elő, mely-nek pompás szalagja a város színeit viseli, a szalag egyik ágán „A nagybányai nő k”, a másik ágán „A debreczeni dalárdának” felirat van.

A kis leánykák mellett Palmer Kálmán lépett elő s következő gyönyörű beszédet mondta:

T. uraim!
Midőn négy évvel ezelőtt Nagybánya társadalmának egy tekintélyes köre ellátoga-tott Debreczen városába, hogy a magyarság fővárosának megvigye a legmagyarabb bánya-város üdvözlését, ez üdvözlés mellé nem vitt egyebet magával az öszinte magyar szívnél, mely természetesen vonzódsággal vágyott oda, a hol a legmagyarabb szívek vártak reá.

Önök, t. uraim, most, midőn mintegy e látogatás viszonzásául körünkben megjelentek, a magyar szív mellé még egy megbecsülhet-len nemzeti kincsét is hoztak magukkal: a magyar dalt.

Mert kincs, valóban drága kincs az emberi szívek a dal. Olyan mint a mezőnek a virág, mely himet sző egyhangúságába s felélenküli kietlenségét. Milyen élet az, mely a dalt soha sem ismerte, milyen kedély az, a mely soha egy ének hevével nem tudott fellelegedni! Hiszen az igazi öröm legmagasabb fokán ép ugy dalban tör ki, mint a hogy az igazi fájdalom legnagyobb mélységében egy csendes ének hullámain ringatja el magát. Csak az dalol, a ki érezni, szeretni tud s igaza van a költőnek, hogy

Ahol dalolnak, érezd jól magad,
Nemtelen szívből ének nem fakad.

De ha drága kincs általában az emberi szívek a dal, milyen megbecsülhetetlen és pótolhatatlan kincs a magyar szívek a ma-gyar dal. A magyar dal, mely ugyszólván egyedüli hamisítatlan örökségül maradt reánk egy évezred viszontagságaiból, hogy minde-nütt velünk legyen, mindenütt elikísérjen, örö-münkben ugy mint fájdalomunkban; lelke-sítsen és vigasztaljon, vezessen győzelemre és bátorítson a leveretésben. Mija lett volna a magyarnak akkor, mikor mindenét elveszi-tette, ha dala nem maradt volna meg?

Önök t. uraim, a magyarság szívében lelkesedéssel ápolják ezt a féltve őrzött nem-zeti kincsét, s most elhozták magukkal ide-közénk, hogy minket is új lelkesedésre gyujt-sanak vele.

Legyenek üdvözölve érte s annak ma-radandó emlékéül hogy itt is fogékony szí-vekre találtak, fogadják a legméltóbb és leg-illetékesebb kezekből az elismerést: a nagy-bányai högyek koszoruját. Tüzzék fel zászló-jukra, mely önöknek már annyi győzelmet szerzett s bárholva viszik, emlékeztessék az önöket mindig kedvesen a körünkben eltöltött napokra. Gyöngéd női szívek adják ezt az önök dalának, tehát olyan szívek, melyeknek maguknak is az a hivatásuk a mi a dalnak: hogy föderítsék az életet, s fenntartsák benne a kedély tisztaságát, a lelkesedés idealismusát.

Vigyék a zászlót diadalról diadalra s alatta virágozzék szép és nemes hivatásu egy-letük, s éljenek Önök, t. tagjai állandó dalos kedvben sokáig! Éljenek.

Koszorút adtak ezenkívül: özv. Katou-ka Sándorné, Mikos Jánosné Harácsék Béláné urnék és Moldován Erzsike.

Oly lelkesült hangulatot mint ott, ezen estén uralkodott a magyar embernél csak akkor lehet látni ha szívből örül és ünne-pel. Nagybánya város igazán lelke egész me-gével, szeretetének összességével vette kö-rül dalárdánkat s a legmesszebb menő gaval-ériával, s minuciózus dolgokra is kiterjedő figyelemmel munkált azon, hogy a debrece-niek jól érezzék ott magukat.

Másnap 28-án reggel, az arany bányát látogatták meg hol Vilhelm Ede bányaanyag kitűntető szivességgel fogadta a tár-aságot. Liebert Lajos gépéllégvelő kalauzolása mel-lett járták be az aknákat, hol épen dinamit robbanásokat is eszközöttek.

Azután megtekintették a kapszula gyá-rat, mely az egész világon egyetlen s e mel-lett az az érdeme hogy magyar találmány, a mennyiben a gyár tulajdonosa Zoltán Lajos maga találta fel. Gyártás naponta 25 ezer db. Délután a Felsőfernyezy bar-kuthoz volt kirándulás k csikon s visszafel-

jövet megtekintették az olvasztó gyárakat hol az aranyat, ezüstöt a mászemű érczeketől elkülönítik. Itt Buhl Károly bányaatanácsos mint kohó főnök kalauzolt és magyarázott igen előékeny szivességgel.

Este, a Széchenyi ligetben dalestély volt, melyre még nagyobb számú közönség gyűlt össze, miután már az idő is kedvezőbb volt. Itt sem volt vége hossza a lelkes ova-zióknak s igen lelkesült hangulatban tölt el a kedves emlékü estély.

A debreczeni dalárdának ezen utja is az örökre feledhetetlenek közé tartozik, s a két város között fenn álló kapos szorosabbá té-telére mindenesetre hathatósan befolyt.

Vidéki levelezés.

K a b a 1890. aug. 27.

Elesendesült a tüzi lárma, a romok már nem füstölögnek. A rendkívüli izgalom után az egész lakosság ki van merülve. Miután a tűzvészről írott tudósításokba néhány téves adat került, jónak látom annak okáról, kime-neteléről — ugy a mint az igazatosság lecsil-lapulása után nyugodtabban és biztosabban megállapítható — következőket megírni Tek. Szerk. Ur! becses lapja számára.

F. hó 25-én déli harangozás után kevés-sel tüzjelzés hangzott el. Rohantam a piac-terre, láttam az óriási füstgomolyt s fél percz alatt az égő ház előtt voltam.

Kecskés Gyula IV. leány oszt. tanító lakása égett; a rekkenő hőség és a szél egy pillanat alatt sejtették a bekövetkező esemé-nyeket. A ház gerinczen futott végig a tűz, de az óriási füst kétségtelemé teszi, hogy a fedél belső oldala már végig égett. Kecskét kihívták az égő házból a cseléddel együtt.

De visszaroht, hogy a ruha nemükből valamit kimentsen, utánnuk bement Tóth János kántor és tüzoltó szakaszparancsnok és egy szobafestő segéd Breuer Lajos. Ekkor a nádfedél utcafeleli része lecsuszott, s ez tartóztatott engem vissza felütből a beme-neteltől.

A tető több helyen csuszni kezdett. A szobában levőkre az ajtókon már lángnyelvek nyultak be. Tóth a menekülésre való egyetlen ablak előtt állott, de ebben keresztvas volt, készen volt a halálra.

Nem jutott a rémitő pillanatban észbe, hogy az oldalán levő esakánnyal a kereszt vasat kiüsse. Ekkor előugrott Breuer ököl csapással kiütötte az ablak középtájt, meg-ragadta az ablak két vaspálcáját, kiugrott. A lecsúszó tető egy része rácsot, de hirtelen talpra ugrott, menekült. Nyomban kiugrott utána Tóth, arczán égési sebbel. Ekkor az összes tetőzet lezuhant. Tóth azt mondja, hogy őt Kecskés sietette és taszította ki az abla-kon, de a cselédet nem látta.

Többee állítják, hogy Kecskés félig már kibujt az ablakon, de a cseléd bizonyosan vissza rántotta. A két szerencsétlen között ekkor dulakodás támadt, melynek nyomai a leány nyakán és a Kecskés hátán világosan láthatók voltak. Ez különben nem sokáig tar-tott, mert a forró lég és füst megfojtotta őket. Mikor a két szerencsétlent megtalálták a leégett házban, közvetlen egymás mellett voltak.

A hőség a tető lezuhanása után még 30 lépésre is perzelt, a benmaradtok kimen-tése lehetetlen volt. Sokan kiáltották, hogy Kecskés és a cseléd bégnek, mig némelyek azt állították, hogy megmenekülve elfutottak. Mig az itt leírottak történtek, nem telt bele több 2 percznél.

A leszakadt tető tüzet ragadta a szél Dávidházy János esperes udvarára, hol az istálló, nagy mennyiségű széna és szalma azonnal lángba borult. Innen átjött a tűz iskolám udvarára, lángba borult az istálló és a rakomány. Abban a pillanatban kigyuladt Sápú L. tanító hosszú istállója, Dulházy Kálmán tanító udvarán a rakomány. A tűz kitörése után egyszerre több égett 90 tűznél. Leégett összesen 18 ház, 39 mellék-épület, 38 kazal. A leégett házakban elpusz-tult 400 mázsányi buza. Az egyház épületei mind biztosítva voltak, a lakosságából csak 12 ház, egyéb semmi.

A szomszéd faluk és városok tüzoltó-egyletei segítségére szólítottak fel a vész alatt s megjelent a vész helyén 8 tüzoltó-egyesület u. m.: a tetétleni, debreczeni, szoboszlói, püspök-ladányi, nádudvari, báránói, földesi, szerepi Stern Jakab Kis-Kaba birtokosa szin-tén küldött segítséget. — A bajtársak nagy erővel fogtak munkához; kitartó működésük-nek lehet köszönni, hogy a nagy rakás narázs-tüzek eloltattak, mert ha megmaradnak ezek esti 9 óráig, mikor ismét nagy szél támadt, újabb veszedelem jött volna reánk. A vész alatt az iszonyu hőség és izgalom miatt sokan rosszul lettek.

A lakosság nagy része a vész alatt bot-rányos módon, közönyösen viselte magát, 26-ra virradón pedig kevés kivétellel vakmerően bátor volt leteküdni.

A földesi tüzoltók este 10 óra után tá-voztak el, a további működés a kabai tüzol-tókra maradt, kik közül sérülés és betegülés miatt eddig 9 jelentkezett. Nagy köszönettel, örökös hálaival tartozik Kaba a segítségül jött tüzoltóknak; de el kell ismernie azt is, hogy 43 tagból álló tüzoltósága egyenként és ösz-szesen megtette azt, a mit ilyen veszedelem alatt ennyi embernek tenni lehetett. A vész alatt megjelent főszolgabíró Nábráczky István ur is, erélyes intézkedéseivel segítségére lévén

a tüzoltóknak és előljárósnak. — A leégett házak és rakományok értéke 10—12 ezer frtra becsültetett a megejtett hivatalos becslés al-kalmával.

A tűzvizegátat a vész okául a kőkémény rosszaságát tartja, melyen több szembetűnő lyuk találtatott. A két szerencsétlen halott teste a faiskola területén levő járványkórházba szállítottat ki még a vész alatt, nem pedig, mint a budapesti lapokban közölve volt, a debreczeni kórházba. Kecskés temetése a mai napon volt. Dávidházy J. lelkész ur megható imát mondott felette. tanítótársai nevében a sirnál Dulházy K., ki tanulótlarsa volt, mon-dott utolsó búcsút az elhunythoz.

Kecskés Gyula 1886-ban jött Kabára tanítónak, hol szorgalma és képzettsége köz-becsülést szerzett számára. Nejével másfél éve élt házasságban s egy 10 hónapos leánya maradt, ki édes anyjával Derecskén volt látogatásban. A szerencsétlenség napján Kecskés Gyulával délelőtt 11 órakor ta-lálkoztam a piacon. Azt mondta, hogy siet haza, hogy bizonyítványi másolatát hitelesítés végett a jegyzői irodába hozza, mert nem tudja az ember, meddig élhet s családja így némileg biztosítva lesz, ha az orsz. tanító nyugdíj intézetbe lép 1/12-re hozzáam jött, 7 fnt 64 kr. átszámolása végett, azután a városházhoz ment, hol bizonyítványait hi-telesítés végett ott hagyta. Ekkor haza ment s ezután bekövetkezett a katasztrófa. Nagy hibája az orsz. tanító nyugdíjintézetnek, hogy a szegény tanító az elintézés lassúsága és nehézsége miatt éveig maradhát belépés nélkül, bár kötelezett tag. E hiányt a nevezett intézetnél mielőbb el kell távolítani. A vész alatt az egyházgondnoki szoba is lángba volt, de Dávidházy J. és Szücs László s. lelkész lélek ébersége folytán az ott levő készpénz és egyéb nagy értékű okmányok a nevezettek által kimentettek.

Elfaeserodik az ember szíve, ha végig megy a vész által dult helyeken, s látja a romok közt kerésgelő hajléktalanokat. Miből fogják őket a szerencsétlenség a mult évi szük és az idej csekély termés után a vész által is sújtva családokat eltartani, az állami adót befizetni? Isten őrizze ilyen rettenetes vesze-delemtől városunkat!

Ritók István
néptanító.

Napi hírek.

— A király fogadtatását rendező bizott-ság tegnap megint ülést tartott s azon a vidéki küldöttségek elszállásolásával megbizott Boeczó Sámuel rendőrfőkapitányt azt az elszo-morító jelentést tette, hogy a lakosság nem szivesen s olyan gyéren ajánlja fel a szállá-sokat, hogy ő — ha csak jobban nem fog nyilvánulni a sokszor megdicsért debreczeni vendégteret — nagy zavarba fog jutni a vidéki urak elszállásolásánál. A bizottság tehát sikeresebb eljárás végett a főkapitány ur támogatására rendelte néhány tagját, hogy ezek is igyekezzenek kapacitálni a polgársá-got, szállások felajánlására. — Mi megvagyunk győződve, hogy a bejelentett sajnálatos eredmény meghallása után, a város jóhírneve érdekében sürübönn történnek a lakásbejelen-tések. — A tegnapi ülés tárgyalta a nagyerdei népiünnepély rendező bizottság által beterjeszt-tett részletes tervet is. Népiünnepély helyéül a lövházról nyugotra eső s akkor elzárolandó terület van kiszemelve. Minthogy azonban végleges megállapodás e tekintetben még most sincsen, a részleteket nem üsmertet-hetjük. Az udvari ebéden, melyhez a város-háza nagytanácsteremben teritettek, valószí-nűleg a helybeli két elsőrangú cigány zenekar muzsikál. — Estére fényes bankett terveztetik a nagyerdőn, a vendégek rendező bizottság, bandériumok tagjai számára. A király lakosztályul szolgáló városház szobái, és termei, folyosói már kifestettek s részben új parkettel és padlózattal is elláttattak. — Összesen 16 terem és szoba, 6 előszoba van lefoglalva. A kistanácsterem, a kiadó és ig-tató hivatalnokok szobái az udvari konyha helyiségéül rendeztetnek be. — Bécsi laka-tosok egy udvari ember felügyelete alatt már dolgoznak is két rengeteg konyha beál-lításán, melyeknek alkatrészei egyenesen az udvartól érkeztek. — Rumbold létfőn hozá fog a diadalkapuk, árboozok építéséhez. A díszítési tárgyakat már ide szállították. Lá-tunk ezek között két nagy domborművi figurát, melyek a Csanak ház előtti diadal-kapun lesznek elhelyezve; az egyik Magyar-szágot, a másik pedig Debreczen várost jel-képezi. Ezek valamint a többi dekoratív darabok antik bronz színűek s igen jól fognak mutatni a fasoros Piacz utcén, a hol csakis nagy szakértelemmel s kiváló ízléssel lehet hatásos díszítést elérni. — Az új ev. ref. egyház is sok gondot — s bizonyára sok költ-séget is — fog az ő tulajdonát képező köz-épületek feldíszítésére fordítani. Az összes templomokra óriási nemzetiszínű lobogókat tüzet ki. — Különösen szépen díszíteti a konzistoriális épületet és a kollégiumot. A nagy templom és püspöki lak között pedig diadalkaput építet. — Ha Ő Felsége itt megy a kollégiumhoz, kötelessége a városnak az itteni celyops kóburkolatot sürgősen ki-javíttatni; a kollégium előtti keskeny térnek aszfalttal való kiburkolása is a közelemény helyesléssel találkoznék. — A pá yaház fel-díszítéséről a vasutigazgatóság fog gondoskodni — A városházával szembenlévő Andahézy Szilágyi intézet erkélyes épületét az intézet gondnoksága lobogókkal, szőnyegekkel és

virágokkal ékesített. — A diszbandérium öltözeté — mint a Pesti Naplónak írják — 6500 frtba, az utczák feldisznitése pedig a diadalvekekkel együtt 7600 frtba kerül. A Pesti Napló ama híreiről azonban, hogy este diszbandériát rendez Valentin a színházban, sem Valentin, sem a rendező bizottság semmit sem tud. — A hódolói küldöttségek száma ismét szaporodott egygyel. A tisztai ág. ev. egyházkerület Jólsván folyó gyűlése ugyanis elhatározta, hogy Péchy Tamás felügyelő és Zelenka Pál püspök vezetése alatt hódolói küldöttséget indít a királyhoz.

— A tokaji tűzkárosultak részére városunkban is megindultak az adakozások. — Szerkesztőségünkben adakoztak: Trázi Gy. ur 1 frt, S. J. N. 2 frt, Komlóssy Karolina urné 1 frt, özvegy Komlóssy Imréné urné 2 frt, Komlóssy Dezsőné urné 2 frt, özvegy Tokaji Istváné urné 2 frt, Márk Endre ügyvéd ur 10 frt, R. J. 40 kr. A k a b a i t ű z k á r o s u l t a k j á v á r a i s k a p t u n y e g f o r i n t o t, melyet Éles József ur adományozott. — Mit eszenel nyugtatónk, azon hiszemben, hogy az eszenel nemes emberbarátilag megkezdett adakozások folytatódni fognak.

— József főherceg Debreczenben. József főherceg Ö Fensége Debreczenbe jövele csakugyan elhatározott tény. A főherceg szept. 8-án jön városunkba fiával József Agót főherceggel. Másnap szemlét tart az itt összpontosított 9. 10. 11. és 12. honvéd gyalogezredet, valamint az 5. honvéd lovas ezred felett. Tizedikén Váradra megy hasonló szemle tartása végett s onnan Ö Fenséggel a királylyal együtt 12-dikén visszatér újra Debreczenbe. Ez alkalommal valószínűleg Károly Lajos főherceg trónörökösét is szerencsénk lesz üdvözölhetni, Bécsből ugyanis azt távirják, hogy Károly Lajos főherceg a király oldalán részt fog venni a szept. havában Magyarországon tartandó hadgyakorlatokon.

— Letört virág. Városunk legintelligensebb s legbecsületesebb családjai egyikét érte nagyon fájdalmas csapás. V á r a d i S z a b ó János kir. udvari tanácsos leánya a 17 éves V á r a d i S z a b ó K l á r a h u n y t, el, tegnap előtt délután fél három órakor. Mintha csak igazi virághullás ideje lenne — nyár vége — ősi hervadás. Lahul a rózsza a legszébb, a legüdebb — s a fák sárguló lomjaival együtt hull a sirra a szülők s a testvérek könnye. Hull, hull, de hiába hull — a sápadt ajak nem nyílik több mosolyra, a ki hült fényű szem nem ragyog többé a boldog ifjúság tüzeitől. A család a következő gyászjelentést adta ki kedves halottjáról. Várad Szabó János, kir. udvari tanácsos, neje Lázár Mária; gyermekeik: Mária Szentivizsólói Deszö Ferencné, Anna és János; ugy veje: Szentivizsólói Deszö Ferenc os. és kir. főhadnagy mely fájdalommal jelentik, szeretett gyermekük, testvérük, illetőleg sógónéja Várad Szabó Klárának folyó Augusztus hó 28-án, délután 1/3 órakor, életének 17 dik évében, 10 napi szenvedés után, vérhas folytán bekövetkezett gyászos halálát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor fogják, a róm. kath. egyház szer-tartása szerint, a Széchényi-utczai 1819-ik számú háztól, a Szent Anna utczai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise áldozat folyó évi Szeptember hó 1-én reggel 9 órakor fog az egek Urának bemutatni mely végtiszűségételtre rokonainkat barátáinkat és ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk Debreczen, 1890. Augusztus 28. A temetést a „Kegelet“ temetkezési intézet rendezte.

— Gyors segély. Városunk áldozatkész polgára, a ki mindenütt első ott, a hol áldozni kell, a ki első adakozott a nagykarolyi tüzvészét szenvedetteknél is, mint biztos forrásból értesültünk, e jótettekben kifogyhatlan polgártársunk: Biedermann E. nagykereskedő ur a tegnapi napon 500 arany frankot tett le gróf Dégenfeld József főispán urnál, hogy azt a tokaji tűzkárosultak részére juttassa el. — E követésre méltó szép tett nem szorul dicsegetésre s hisszük, hogy többi vagyonos polgártársainkat is buzditani fogja az adakozások folytatására.

— Ö Felsége a király utiprogramja. Ö felsége a magyarországi hadgyakorlatokra szeptember 9-én este 7/9 órakor indul nagy kísérettel külön ndvari vonaton Bécsből, Marchegg-Budapest-Czegléd-Szolokon keresztül Nagyváradra, a hol Ö Felsége 10 én reggel 8 órakor fog megérkezni és Schlauch püspök palotájába száll. Délelőtt fogadja a király a küldöttségeket s 12 órakor tekint meg Nagyvárad közigazgatását. Délután 4 órakor diszebed a püspöknek, s 6 órakor indul a király Székelyhidra, a honnét Ö Felsége 12-én reggel Debreczenbe megy. Dél előtt 10 órakor fogadja a városházán, a hova száll, a küldöttségeket, 12 órakor meg tekint a közigazgatásokat; négy órakor van a nagy udvari ebéd s 6 órakor visszamegy Ö Felsége külön vonaton Székelyhidra. Onnét fog a király Károly Lajos főherceggel s a külföldi katonai attachékkal naponta a gyakorló-térre lovagolni. Albrecht főherceg, József főherceg, Vilmos főherceg Székelyhidra közelében fognak lakni. Ezen hadgyakorlatok melyeken a kassai s temesvári hadtestek — mindegyik kiegészítve egy teljes honvéddadosztállyal — részt vesznek, nagy méretűek s katonai szempontból nagyfontosságúak lesznek.

— Elveszett tegnap délelőtt egy fekete bőr tárcsa, 27 frt készpénzen kívül egyéb apróság tartalommal, a járásbírósg kiadó

hivatalában vagy ettől Teleki és Piacz utca sarkáig vezető uton. Ismertető jeli barna selyem béllés, jegyzetekkel ellátott notes, egy himzett lap, alatta női fénykép. Becsületessé megtalálók kéretik az első ker. rendőr alkalmi-társaságnál letenni, hol illő jutalomban részesül.

— Megerősített alapszabály. A belügyminiszter jóváhagyta a Kabai nyugati temetkezési társaság alapszabályait.

— A városi reáliskolákban a beírások igen szép eredménnyel kezdődtek meg. Az első két napon 94 tanuló jegyeztette be magát, tehát jóval több, mint az előző években hasonló idő alatt. Miután tapasztalásból tudjuk, hogy helybeli keresztyén polgártársaink, különösen pedig a gazdálkodók és iparosok gyermekeik beiratását rendszeresen az utolsó napra szokták halasztani, e helyen is figyelmeztetni akarjuk az érdekelteket, hogy a reáliskola első osztályába adandó gyermekeik beiratásával saját érdekében ne késlekedjenek. A beírások még csak holnap augusztus 31-én, és holnap után szeptember 1-én tartatnak. A tanári testület nem tehet róla, ha a később jelentkezőket majd fel nem veheti, mert kellet hely biányában a törvény által megengedett 60 tanulóal többet semmi áron sem fogadhatunk el. Debreczen 1890. évi. augusztus hó 30-án. — A reáliskola igazgatósága.

— Ujlaki Antaltól a tehetséges fiatal író-tól, a ki most itthon tartózkodik szülei körében — tragikus végű párbaja után üdülést keresendő — lapunk mai tárczájában érdekes kis novella skizzetek közlünk — melyekre e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Egy intelligens keresztyén családnál egy a kereskedelmi akadémiát avagy reáliskolát látogató fiatal ember teljes ellátásra felvétetik. Az illető magyar, német és francia nyelvekben valamint a kereskedelmi tárgyakból oktatást nyerhet. — Czim a szerkesztőségben

— Új étterem, bor és sör mérés nyílik meg a jövő héten a homokkert sori 3487 sz. a. Schreier József féle házban. Schreier Józsefnek ezelőtt 19 éven át a piacon a Stahl féle házban volt az üzlete s már ott is teljesen kiérdemelte látogatók bizalmát — jó ételei és jó borai folytán — s valószínű dolog, hogy új berendezésű helyiségében a régi vendégein kívül újjak is számosan fogják látogatni a derék vendéglőst.

— A diszruhák. Sok alapos, de még több laikus megjegyzést hallottunk az elmúlt napokban az urlovas bandérium diszruhájára vonatkozólag. Mi, kik a dolog lényegét ismerjük, kelőleg tudjuk méltányolni ama nehézségeket, melyekkel ezen diszruha előállításánál az illető szabónak meg kellett küzdeni. Az intézőkörüök által elvül tüzetett ki, hogy az atillának a város színeit kell reprezentálnia. Eltekintve ama nehézségektől, melyekkel a nagymennyiségű brocat selyem ugy szinben előállítására járt, aranyszínörzöt — mely természetesen az atillát csak emelte volna — nem lehetett alkalmazni, mert az már sötétebb, mint a város színe. Az atillának megállapított színe egyuttal a disznadrág szinét is szűk korlátok közé szorította, mert a világoskékhez diszmagyarban már csak a megyszin áll jól. A város valóban szerencsésen választott, midőn a diszruhák előállítását oly szakértő kezre bízta, mint a helybeli Tóth Ferenc czég tulajdonosá: Tóth Kálmán, mert ő megmutatta, hogy izléses szabással és valóban gáa zsinórozással párosulva, minden ízében remek diszruhát lehet előállítani. Erről győződött meg mindenki, ki Tóth Ferenc kirakatában az urlovas bandérium diszruháját látta. Mi még csak azzal tudjuk meg, hogy büszkékk vagyunk oly képzet iparosra, mint Tóth Kálmán, ki oly óriási vállalatoknak, mint a milyenekkel Ö Felsége látogatása alkalmából meg van bízva, oly rövid idő alatt ritka szakértelemmel és pontossággal meg tud felelni. Volt alkalmunk műhelyében szétnézni s meggyőződni arról, hogy munkája az utolsó darabig saját felügyelete alatt helyben készült.

— Alföldy Károly táncmester lapunk mai számában foglalt hirdményére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Az aszfaltozás városunkban néhány nap mulva teljesen be lesz fejezve. A magyar aszfalt részvény társaság e nagy munkát teljes praecizitással s lehető rövid idő alatt teljesítette; s ép ezért lapunk mai számában közölt hirdetés kaposán ez uton is felhívjuk az érdeklődő közönséget, hogy ha pontos, gyors s szakszerű munkára szüksége van — ebbeli megrendelésével támogassa e társaságot — s megrendelését egyenesen a társulat iteni képviselőjéhez Pollák urhoz intézze.

— Masiroznak a katonák. A piac-utca élénk, tarka látványának lesz színhelye kedden reggel. — Ekkor fog ugyanis a nálunk összpontosított 3. honvéddalozezred, — 1650 főnyi lényesség Nagyváradra indulni részt vevendő az 1. 2. és 4-dik honvédezzreddekek egyuttal a Várad felől működő Y. hadtest támadásai-ban. Az ezred reggel 6 órakor vonul fel a Hungária épület elé.

— Teljes ellátásra felvétetik két jöhaból való ízr. tanuló egy helybeli intelligens családnál. Bővebb értesítést szerezhetni lapunk szerkesztőségében vagy a központi tejszarnokban.

S z i n h á z .

Kopácsy Juliska diadalai. Kopácsy Juliska k. a. a ki mint már annyi nagygyá lett művész és művésznő a debreczeni színházban bontogatta szárnyait, — oly rendkívüli sikerrel vendégszerepelt a népszínháznál mely minden biznnyal előbb vagy utóbb tekintélyes feltételekhez kötött szerződéshez fog vezetni. Virágyasárnapig a kisasszony Krecsányihoz van lekötve. A kisasszony első este a „Szép Heléna“ czimszerepét játszotta s már ekkor meghódította a közönséget s a sajtó egyhangulag úgy irt róla, mint nagy jövője tehetségről, sőt egyik tekintélyes lap kinyilatkozta, hogy ez idő szerint egyedül Kopácsy kisasszony az, a ki a népszínházban a Pálmay helyét méltóan betöltheti.

Pálmay különben directe leutazott Bécsből, s jelen volt a Kopácsy kisasszony vendégjátékain.

De még nagyobb és közvetlenebb volt a Kopácsy kisasszony diadala a „Nebántsvirág“ban. E szerepléséről már valósággal elragadtatás hangján írják, és híven tolmácsolják azt az óriási lelkesedést melylyel a kisasszony játéka a közönség lépésről lépésre kísérte.

A referárakból bemutatunk egy párt:

A „Pesti Hirlap“ ezeket írja:

„A népszínházban ma Kopácsy Juliska, ki ezuttal másodsor vendégszerepelt a tegnapi jól jövallóbb sikert aratot. Tegnapi csinos debütjének meg volt az a hasza, hogy ma már felt ház nézte Denise-t (a „Nebántsvirágban“), nyilvánvaló tehát, hogy sikerült kivívnia a népszínház közönségének érdeklődését is. Denise szerepét várakozásunkon felül játszotta, oly elevenen és kezesen forgódott a szinpadon, hogy szinte meglepetve láttuk, mint bontakozik ki a budai szinkör hideg és sokszor kedvtelen énekesnőjéből egy vonzó és élettéljes alak, ki szépségén kívül is tud hatni, tapsra ingerelni. Különösen a második felvonásban volt szeretetreméltó természetes naivitásával s ügyes beszédével; a Juczi és Jani esetéről szóló románczot pedig annyi bájjal és oly finom színérzéssel énekelte, hogy e részben megközelítette Pálmay Ilkát, sőt éppenséggel nem maradt mögötte. A közönséget egészen felvillanyozta s ettől fogva egymást érte az ismételtetés és taps. A harmadik felvonásban a nagy dobos nótáját már háromszor is el kelle énekelnie. Természetesen még sok gyakorlatra van szüksége, hogy tökéleste adjon, de már mai fölleptébol itelve, talán nem fogunk csalódni, ha azt hisszük, hogy pályája irányra a népszínház deszkáira vezet, hol egykor kedvelt primadonna válhatik belőle.“

A „Fővárosi Lapok“ referárja pedig így hangzik: Jó kedvtől, nevetéstől, tapstól viszhangzott tegnap a népszínház. A „Nebántsvirág“-ot adták, mely Pálmay Ilka asszony távozása óta nem tett már élénk hatást. A czimszerepben a budai szinkör primadonnája Kopácsy Juliska kisasszony lépett fel. Ezt még nem láttuk tőle és meg voltunk lepetve franciás felfogásától. Valami új, valami friss elem volt Denisében: a fiatalság bája, a temperamentum erős vérkingése az ének csinja s az előadás diszkrét jellemzettsége. Ez a Denise nem afféle kaszárnyai virág, a hogy először élénk állíták, hanem valóban egy francia ur kisasszony volt, ki a zárdai nevelés nyügétől menekedve, pajzáu csinyekben lel kedvét. Ennyi találekonyágot mozgékonyágot, élénkséget nem láttunk Kopácsy kisasszonytól a budai környezetben. A szépszámú közönséget már az első jelenetben meghódította; a rendkívül finoman előadott „Jani-Juczi“ dalt megisméltelték, a dobeuplet már háromszor kívánták tőle hallani és minden felvonás után többször kihívták.

A „Borszem Jankó“ e hét száma bemutatja Kopácsy kisasszony jól sikerült arczképét, s az arczkép alatt a következő kedves versecskét közli:

Ide nézzen bácsi
Itt a szép Kopácsy
Biz' isten rózsafán termett
Gyöngéd, sugár, lenge termett!

Evva nem ért hozzá
Másképp ide hozná,
Es tout Budapest lenne lázban,
Estéknét a népszínházban.

Feladós szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

ZÁSZNÓK

minden szinben, minőség és kiállításban kaphatók

Zádor Lajos

divatüzletében.

Táncztanítási jelentés.

Mély tisztelettel tudatunk a helybeli és vidéki n. é. közönséggel, hogy péterfia-utca 980 számú saját házámban a mai kor igényeinek megfelelő táncziskolát rendeztem be, hol épp ugy a növendékek, mint mélyen tisztelt szülei teljesen otthon érezhetik magukat, nem kímélve költséget és fáradságot oda törekedtem, hogy a magasabb igényeket is kielégíthessem. Növendékeimet három csoportba fogom osztályozni, u. m.: kezdők, haladók és gyakorlók Coloneeja, mely utóbbi hetenként kétszer: szerdán és szombaton este 8 órától 10-ig zenével tartatik, ezenkívül a hely. hítr. egyház leánynevelő intézetében is fogok napoként tanítani. Órámat folyó évi szeptember hó 8-án kezdem meg; beiratkozásokat a mai naptól elfogadok minden időben. — Tandij a kezdők és haladók osztályában 10 frt egy tanfolyamra, a gyakorlók Coloneeájában tizenkét estélyre 5 frt, hat estélyre 3 frt.

A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván magamat

teljes tisztelettel
Alföldy Károly
tánczmester.

Nagy választékban
Új ládák és bőröndök,
lovagló szerek és angol nyergek.
Legjobb minőségű
Hazai és Csehországi,
Fehér, svéd és szines majolika
K a l y h á k
legjutányosabb árban kaphatók
Szent-Királyi és Kalenda
műipar áru raktárában.
DEBRECZEN, NAGYVÁRAD,
főter. Szt. László-tér.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, Nagyvárad.
Vászon, készfehérnemű,
szőnyeg
divat és rövidáru
raktára.
Menyasszonyi
kelengyék
teljes kiállítás elvállaltatik.

Kiadó bolt.

Czegléd-utczán a 2155. sz. házban, szemben a gyógyszerterarral és színházzal, napmentes északi oldalon, a ház modern átalakítása folytán egy nagy, elegáns tükörablak kirakatokkal ellátott 64 négy-szög méter terjedelmű bolt kiadó, mely azonban kétfelé is különíthető: ez esetben az egyik boltra két, 4—4 négy-szög méter kirakat és ajtó jut, a másikra egy 4 négy-szög méter kirakat és ajtó, mind-egyik önálló gázvezetékekkel, vörös márványlépcső és aljzattal ellátva. Az egész már szeptember hó 15-én használatba vehető.

27

Iskola-táskák,

14 krajczártól kezdve feljebb,
szépségtartatók,
IRÓESZKÖZÖK
legjutányosabb, és legnagyobb választékban kaphatók
Baum Miksánál.

27

